

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Hai, ngày 06/10/2025.

PHẬT HỌC THƯỜNG THỨC

Bài 214: Ý nghĩa của cuộc sống này là gì?

Chúng ta đến nhân gian và đã sống một thời gian khá lâu ở đây, chúng ta có bao giờ nghĩ đến ý nghĩa của cuộc sống này là gì hay không? Hay chúng ta vẫn mơ mơ hồ hồ mà đến, mơ mơ hồ hồ mà sống để rồi đây cũng mơ mơ hồ hồ mà ra đi. Hòa Thượng đã đặt câu hỏi cho chúng ta rằng ý nghĩa của cuộc sống này là gì? Chúng ta đến thế gian này có mang theo sứ mạng nào không?

Phật Bồ Tát Thánh Hiền đến thế gian đều có sứ mạng to lớn. Đó là làm thế nào để giúp chúng sanh phá mê khai ngộ, lìa khổ được vui, chuyển phàm thành thánh. Còn phàm phu chúng ta ngày ngày gần như chìm đắm trong được mất, hơn thua. Thậm chí, ngay trong số những người học Phật nhiều năm vẫn luôn bị chi phối bởi được mất, hơn thua, tốt xấu, phải quấy, chẳng có một ý niệm gì để có thể giúp ích được cho chúng sanh. Đây là thực tế rất rõ ràng.

Chúng ta thường nghe nói đến hai từ “*Lập Chí*”, chính là chí nguyện. Phật và Bồ Tát có sẵn một chí nguyện, một hoài bão và các Ngài đến thế gian này là để thực hiện chí nguyện, hoài bão đó. Còn chúng ta thậm chí còn chưa lập cho mình một chí nguyện. Việc này giống như xây một căn nhà thì trước tiên phải chuẩn bị đất, chuẩn bị tiền. Ngay đến việc chuẩn bị còn không có thì làm sao chúng ta có thể tiến hành làm việc một cách hanh thông được.

Hòa Thượng nói: “***Lần này chúng ta đến thế gian có mục đích, ý nghĩa và giá trị ở chỗ nào? Nếu chúng ta xem thường ba điều này thì lần đến thế gian này sẽ uổng phí như bao nhiêu lần khác!***” Lời nói này đáng để chúng ta suy ngẫm. Mục đích của con người đến thế gian để làm gì? Nếu như không nói là ngày ngày chìm đắm trong năm dục sáu trần, thì có thể khẳng định là lúc nào chúng ta cũng nghĩ đến tiền, đến danh, đến sắc, đến ngũ nhĩ. Sắc cũng chính là những thứ mình ưa thích. Người thế gian ưa thích sắc không chỉ là ưa thích nam, nữ mà còn ham thích những thứ kỳ quái.

Nói đến ý nghĩa, chúng ta hãy xem coi mình làm được việc gì có ý nghĩa? Phật pháp thù thắng, chân thật lợi ích cho chúng sanh nhưng chúng ta có nỗ lực phụng trì Phật pháp để phát dương quang đại Phật pháp hay không? Chuẩn mực Thánh Hiền từ mấy ngàn năm có thể nói là quá tốt nhưng đến nay, có mấy ai nỗ lực phụng hành, nỗ lực phát dương quang đại điều tốt đẹp đó không? Nói đến giá trị, phải chăng giá trị cuộc

sống là phải có nhà to, xe đẹp, chức vụ phải thật cao sao? Còn phẩm hạnh đạo đức thì lại không xem trọng?

Hòa Thượng từng nhắc chúng ta là: *“Ngày xưa, trong một lễ hội, người phát biểu phải là người có đạo đức. Chuẩn mực và học vấn của họ cao thì họ mới là người phát biểu đầu tiên”*. Trong xã hội, nếu ai cũng đề cao phẩm hạnh và đạo đức con người, hay người có phẩm hạnh là người có tiếng nói thì điều này, trong vô hình sẽ dạy cho lớp trẻ biết rằng cần xem trọng phẩm hạnh và đạo đức. Ngày nay thì khác, người phát biểu trong một buổi tiệc nào đó thường là người có chức vụ cao. Điều này lại giáo dục thế hệ sau là người có chức vụ cao và có tiền của là người có tiếng nói. Thế là, con trẻ chạy theo điều đó. Cho nên Hòa Thượng nhắc chúng ta đây là điều làm cho phong hóa xã hội ngày một khác đi.

Ngài từng kể rằng có nơi việc thắp hương trong pháp hội cũng phải đấu giá, người trả tiền nhiều hơn sẽ được thắp cây hương đầu tiên, cứ thế người thắp thứ hai, thứ ba sẽ phải trả ít tiền hơn. Nếu hết hết những thứ đó, chỉ có người phẩm hạnh tốt, có công phu tu hành, đáng được người kính trọng, được đồng tu đề cử mới được đại diện cho đại chúng thắp cây hương đầu tiên thì mới đúng. Trong bài niệm hương có câu rằng: *“Giới hương; Định hương; Dữ Huệ hương; Giải thoát; Giải thoát Tri kiến hương”*. Dâng lên cho Phật là hương giới, hương định, hương huệ. Dùng sự tu hành thành tựu của mình dâng lên cho Phật.

Hòa Thượng nói: *“Người xưa có câu: ‘Say sống mộng chết’. Chúng ta đã mơ mơ hồ hồ mà đến rồi nhưng nhất định không mơ mơ hồ hồ mà ra đi. Nếu mơ mơ hồ hồ mà ra đi thì sau khi chết cũng sẽ mơ mơ hồ hồ đi vào vòng sinh tử. Bạn nghĩ thử xem có đáng thương không? Chúng ta phải quán sát xem lần này chúng ta đến thế gian để làm gì, mục đích ở chỗ nào? Vấn đề này phải cần được truy vấn và phải có câu trả lời. Thế nhưng, phần nhiều người ở thế gian này không có câu trả lời.*

“Nếu không có câu trả lời thì chẳng phải là say sống mộng chết hay sao? Chẳng phải là mơ mơ hồ hồ mà đến và rồi mơ mơ hồ hồ mà ra đi? Các đồng tu chúng ta cũng không tránh khỏi, mỗi ngày truy cầu tiền tài, ngày ngày đều muốn phát tài mà bận rộn đến mức không có thời gian. Mục đích này không phải là thật! Vì sao không thật? Vì cho dù bạn có nhiều tiền của đến đâu đi chăng nữa, sau khi bạn chết đi rồi, mọi thứ thấy đều thuộc về người khác. Nếu trong cuộc sống, chúng ta lấy đây là mục tiêu thì thật là khờ!”

Ngày ngày chúng ta sống như người say, làm mọi việc một cách không rõ ràng, không tinh tường và khi chết đi về đâu cũng không ai biết. Do đó chúng ta lập định lại cho kiếp nhân sinh này của mình rằng dù làm gì hay đi đâu, tất cả đều lợi ích cho chúng sanh. Không ai trong chúng ta đến thế gian một cách tỉnh táo, do đó chúng ta cố gắng không để mình mơ hồ khi ra đi. Việc này chúng ta sẽ làm được, chỉ cần ngày ngày không mơ mơ hồ hồ thì lúc ra đi cũng không bị rơi vào trạng thái này.

Hòa Thượng Tuyên Hóa từng chỉ dạy rằng: “*Người mơ mơ hồ hồ sẽ không về được thế giới minh minh bạch bạch. Người minh minh bạch bạch sẽ không đi về thế giới mơ mơ hồ hồ.*” Chúng ta phải xét từng việc trong cuộc sống để xem mình đang minh bạch hay mơ hồ. Mọi việc chúng ta có tinh tường không? Có người mặc quần áo trái ra đường mà không nhận ra, có người gieo hạt đậu đến khi hạt nảy mầm thì ngọn mầm đâm ngược xuống dưới lòng đất, đó đều là mơ hồ.

Có câu chuyện về hai vợ chồng lúc trẻ và khi gần về già luôn luôn tất bật để có căn nhà to, có tài sản rất lớn, có một cây xăng và một cô con gái. Anh con rể lập kế hoạch chuyển tên cây xăng và cái nhà đứng tên anh ta. Về sau, anh ta đối xử với cô con gái tàn tệ, khiến cô phải li dị. Một khi đã li dị có nghĩa là tất tài sản đều của anh ta. Đây là câu chuyện đau lòng về lòng hiểm ác của con người.

Hòa Thượng nói: “***Thích Ca Mâu Ni Phật đã nói với chúng ta rằng tất cả chúng sanh ở trong sáu cõi đến thế gian này để nhận và trả nghiệp báo. Đây là chân tướng sự thật! Trong đời quá khứ chúng ta đã tạo được nghiệp thiện thì ngay đời này chúng ta được hưởng phước. Nếu đời quá khứ tạo nghiệp bất thiện thì ngay đời này đến để nhận lấy tội nghiệp. Cho nên, trên Kinh Phật nói nhân sanh thù nghiệp. Chúng ta hiểu rõ được rằng nhân của quá khứ là quả báo của hiện tại. Nhân sanh lại lấy đây là mục đích. Nếu chúng ta chìm đắm trong mục đích này thì thật là đáng thương! Cứ quá khứ là nhân, hiện tại là quả thì vì sao lại đáng thương? Vì nó sẽ càng lúc càng xấu hơn, càng lúc càng đọa lạc.***

Nếu hiểu được việc này, chúng ta sẽ mở tâm hơn, sẽ không tự tư ích kỷ, không dành riêng cho con cái của mình mà là mang tiền tài có được để cứu giúp chúng sanh và theo Hòa Thượng đó mới là người thông minh. Người xưa từng dạy rằng: “*Để tiền lại cho con, chắc gì con giữ được. Để sách lại cho con, chắc gì con đã đọc và để âm đức lại cho con, đời đời con cháu được ấm no.*” Chúng ta thử xét xem việc này có đạo lý không? Nhiều người khi nhận đậu phụ chúng ta tặng thường thốt lên rằng: “*Cho hoài như vậy thì đâu ra mà cho*”. Có thể nói, một số người sống ở thôn quê, cực kỳ khó có tâm cho đi và để mở tâm “*vì người khác mà lo nghĩ*” thì còn khó hơn nữa. Đây mới chỉ là cho những vật nhỏ ngoài thân, còn nếu những gì lớn hơn ở trong thân thì còn khó đến mức nào?

Nhân quá khứ là quả báo của hiện tại và nếu nhân sanh chấp nhận việc này là mục đích cuộc sống thì thật là đáng thương. Vì sao? Vì không cải thiện được đời sống. Nếu đời này có phước rồi, chúng ta tiếp tục tạo phước thì đời sau sẽ hưởng phước, vậy thì đời này tạo phước đời sau hưởng phước, đến thứ ba thì gặp tai họa! Người hưởng phước thì chắc chắn sẽ tạo nhiều nghiệp. Cho nên, điều quan trọng nhất là con người có thể được tiếp nhận giáo dục của Phật Đà và giáo dục chuẩn mực Thánh Hiền. Người không được tiếp nhận giáo dục thì tùy tập khí xấu ác của họ mà họ ngày ngày tạo nghiệp.

Vì vậy, đã là nhân thì chỉ tạo nhân tốt, không tạo nhân xấu để có được quả báo tốt. Khi có quả báo tốt, có đái ngộ tốt, nhất định cũng không an hưởng, dành mọi sự đái ngộ tốt đó cho chúng sanh. Làm được việc này thì vận mệnh của chúng ta hoàn toàn thay đổi. Hãy tích cực làm thì mới thấy được kết quả thù thắng. Nếu chỉ nghe qua thì không cảm nhận được hết!

Hôm qua tôi đã đại diện cho Hệ Thống Khai Minh Đức tặng quà và tổ chức lễ hội Trung thu cho các em nhỏ ở vùng quê. Tuy không lớn nhưng ở vùng quê đã là một lễ hội rồi! Tất cả mọi người đều rất vui mừng và đến khi ra về, tôi cảm nhận được sự cung kính và vui vẻ trong lời chào hỏi của họ. Thật ra, chúng ta làm bằng tâm chân thành thì họ cũng cảm nhận bằng tâm chân thành. Đây cũng là cách để độ chúng sanh. Vì tôi đại diện cho Hệ thống Khai Minh Đức nên rồi đây một vài người cũng sẽ tìm hiểu về Hệ thống này. Họ tìm hiểu thì họ có được lợi ích.

Hòa Thượng nói: ***“Cho nên ở thế gian này, điều quan trọng nhất là con người phải được tiếp nhận giáo dục. Chỉ có giáo dục của Phật Đà và giáo dục của Thánh Hiền mới giúp cho chúng ta phá mê khai ngộ, nâng cao cảnh giới của chính mình. Mục đích này mới là chính xác! Lần này, ta đến thế gian là nhân đạo (cõi người) và đời sau ta đến thế gian này là phải đến thiên đạo (làm thiên nhân). Từ thiên đạo phải nâng cao hơn nữa là siêu việt luân hồi, siêu việt tam giới. Mục đích này phải thuần chánh!”***

“Còn ý nghĩa chân thật là gì? Ý nghĩa chính là chúng ta hòa thuận với tất cả chúng sanh, cùng sống, cùng tồn tại, cùng bình yên, cùng hạnh phúc với tất cả chúng sanh. Nếu như đối với tất cả chúng sanh mà bạn còn có ý niệm nhỏ oán thù thì cho dù bạn sống đời sống có hạnh phúc an vui đến đâu, thì bạn vẫn có oan gia. Nếu chúng ta muốn đạt được cảnh giới không có ý niệm đối đầu với người - bạn làm thế nào làm được đến cảnh giới này? - Bạn cần phải có sự giác ngộ tương đối thì mới có được năng lực hóa thù thành bạn.”

Hòa Thượng nhắc nhở chúng ta phải xả cho sạch sành sanh các ý niệm đối đầu với chúng sanh. Hòa Thượng nói Phật Bồ Tát không có kẻ thù. Ý Ngài muốn dạy chúng ta là nếu chúng ta muốn làm Phật Bồ Tát thì phải không có người đối đầu vì người đối đầu sẽ tìm đến chúng ta hoặc chúng ta tìm họ để oan oan tương báo với nhau. Chúng ta có năng lực rất giỏi hóa bạn thành thù nhưng lại rất kém trong việc hóa thù thành bạn. Hằng ngày không khéo, hoặc vô tình, chỉ nói vài lời đã làm người hiểu sai, khiến hóa bạn thành thù. Bản thân tôi cũng bị vướng vào việc này, chỉ cần người ta gọi điện mà mình không nghe là người ta đã nghĩ tôi là người phách lối hoặc khi ai đó tỏ ý muốn làm gì đó tốt cho mình, mình nói không cần đâu là họ đã không ưa mình rồi. Tôi có thể làm được nhiều việc nên tôi không cần họ làm, điều này cũng khiến nhiều người hiểu lầm tôi phách lối. Điều này nhắc nhở chúng ta rằng Ta Bà không phải là chốn dễ đùa, cần phải yếm ly Ta Bà, hân cầu Cực Lạc.

Hòa Thượng nói: **“Giá trị chân thật của đời người chính là hoằng pháp lợi sanh, tiếp nối huệ mạng của Phật. Giá trị này mới là chân thật, nhất định sẽ không bao giờ đọa lạc. Đây là công đức chân thật và sau khi ta chết đi nó cũng không bị tiêu diệt mất. Cho nên chúng ta phải biết rõ khi chúng ta sanh ra, chúng ta không mang đến và khi chết đi, chúng ta cũng không mang đi. Do đó người thông minh phải biết nỗ lực làm những việc mình có thể mang đi được. Công đức của hoằng pháp lợi sanh, kế tục huệ mạng Phật có thể mang đi được. Cho nên chúng ta phải thấu hiểu những việc gì nên nỗ lực và những việc gì không nên nỗ lực. Nhất định phải biết trồng nhân thiện thì được thiện quả, tạo ác nghiệp thì tương lai nhất định nhận ác báo ”**

Nếu chúng ta coi giá trị đời người nằm ở chỗ danh vọng, tiền tài và chúng ta truy cầu thì sau khi ta chết đi những thứ đó tiêu mất hết. Còn chúng ta tiếp nối huệ mạng Phật và huệ mạng Thánh Hiền thì sau khi ta chết đi, giáo huấn của Phật của Thánh Hiền vẫn tiếp tục như một dòng chảy, chảy mãi, chúng sanh nhờ đó mà được lợi ích. Người không thông minh sẽ nỗ lực làm những thứ mình không mang đi được, đó là tiền tài, danh vọng, địa vị./.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!